

Fredplata u Šibeniku:
Pojedini broj stoji 4 para.
Na knu 6 para.
Fredplata van Šibenikar
na godinu 8 Kr.,
na pò godine 4 Kr.

Vlastnik,
izdavatelj i odgovorni urednik:
VLADIMIR KULIĆ.

HRVATSKA RIEČ

IZLAZI SRIEDOM I SUBOTOM.

Pisma i predplate šalju se ured-
ništvu. — Nefrankirana se pisma
ne primaju. Rukopisi se ne vra-
ćaju. — Oglasi se tiskaju po 30
para, priobitena, zahvale, itd. po
40 para redak ili po pogodbi.

Tiskarница
Ivan Sfiglinatz
Trg Sv. Ivana.

SABOR

Od političkih izbora g. 1901. do danas imao se sazvati četiri puta pokrajinski sabor, a u istinu obdržavao se samo dva puta, pošto se lanjsko zasjedanje ne može kao takovo smatrati, jer je trajalo samo nekoliko časova. Da je pravice i shvaćanja pučkih potreba, već lani posle zatvora bio bi se sabor opet sazvaio na redovito viećanje. Ali, jer vlada nije htjela da odmah odstrani Handela, nego ga držala, dok mu je našla drugo mjesto, za lanjsku se godinu toliko ne čudimo, što nije odredila otvor sabora. Za čudo je, što ove godine toliko oteže, a još nam je čudnije, što izgleda, kao da ni vlada ni zemaljski odbor ne čute potrebu sazvati zastupnike na saborisanje.

Lani, kad se je sabor zatvorio, naše je novinstvo razpravljalo, kako će se doskočiti potrebama zemlje bez dozvole sabora, jer se je mislilo, da će do otvora proteći dugo vremena. Ljetos te iste novine ne čute potrebu, da zahtjevaju otvor sabora, premda sve one potrebe obstoje još uvijek i svi oni nedostaci autonomne uprave osjećaju se i danas u još većoj mjeri. Osim toga ima mnogo važnih neriješenih pitanja, kao što i novih, koja su našla i koja traže, da se naše zastupstvo s njima najozbiljnije pozabavi i o njima odluči. Ova pitanja nije od potrebe napominjati, jer se i sama svakome nameću, a što je, što izgleda, da se upravo radi njih odgadja sabor na nedogledno vrijeme.

Mi se ne čudimo bečkoj vladi, što ovako s nama postupa, ali se čudimo zastupnicima, a osobito Zemaljskome Odboru, koji ne nalaze shodnim, da odlučno zatraže, neka ovo nezakonito i protuustavno stanje u Dalmaciji već jednom prestane. I ne gledajući na politička pitanja, koja traže najenergičniji rad zastup-

nikâ, osobito u pogledu krize u monarhiji, odnosno našeg sjedinjenja, ima i drugih veoma važnih nutrnjih razloga, radi kojih bi otvor sabora bio od velike potrebe.

Mi znamo, da vlast sabora dalmatinskoga nije Bog zna kolika, znamo, da će možda i od nastajnog saborisanja biti malo koristi, ali sasvim tim u nekim pitanjima poljodjeljske i u obće ekonomske naravi, koja se u agrarnoj krizi, koju prevaljujemo, ne bi smjela nikako omalovaživati, sabor bi ipak mogao uredjenjem vjersije i bezkamatnih zajmova učiniti dosta dobra za pokrajinu.

Ima i veoma važno pitanje za naše pomorstvo, t. j. uredjenje obalnog parobrodarstva, u kojemu bi sabor morao zauzeti narodno stanovništvo; ima i bezbroj drugih stvari, kao uredjenje voda, pošumljivanje brda, uredjenje učiteljskih plaća, popunjenje zemalj. odbora, preinake nekih občinskih zakona itd.

Nami se čini, da sva ova pitanja nemaju važnosti ni za vladu ni za dio našeg zastupstva, samo s toga, jer se odgadjanjem sabora hoće da izbjegne škakljivim političkim, državo-pravnim pitanjima, koja su upravo sada na dnevnom redu.

Do časti je zastupstva i zemaljskog odbora, da svojim energičnim zanimanjem izposlušaju što prije otvor sabora. Jedino tako oni će utjerati u laž sve one, koji misle, da je odgadjanje sabora dogovorno između njih i bečke vlade.

Kako se širi talijanska misao?

U zadnje doba počela je naša javna štampa nešto otvorenije pratiti aspiracije našeg prekomorskog susjeda za Dalmacijom. Neke pišu o gradji velikih ubojnih džemija, druge o gradji ratnih luka na protivnoj strani Jadrana, treći o trgovačkom arsenalu u Mletcima itd., te se svi

pitaju: zašto ove pripreme, zašto svi ovi troškovi, kad su se Italija i Austrija već odavna posestrile, a njezini državni po-bratili već i toliko puta?

Mi ne čemo da budemo proroci, ali sudeći po onome, što pišu *pravi* talijanski patrioti, sav ovaj rad mora biti izveden, eda se opet podigne moć Serenissime (danas Italije), da talijanska zastava zaleprša slavodobitna na istočnim obalama Jadrana, kako je to rekao D. L. Morenos na kongresu pučkih učitelja Lombardije i Mletaka.

Naravna je posljedica, da se mi tim aspiracijama ne možemo suprotstaviti. Hrvatski narod nije ujedinjen; on nema svoje vojske, svojih ratnih džemija ni topova, kao u doba Serenissime; njega su razkomadali, nisu dopustili, da u obsegu kuće svoje bude gospodar, pa ni onda, kad se je ticalo njegova blagostanja.

Sve, što Italija danas otvoreno čini i radi, nije drugo, već posljedica višegodišnjeg njena podmukla rada, lukavosti njezinih državnika, a kratkovidnosti austrijanskih.

Kod sklapanja trgovačkih ugovora talijanski državnici znali su se nametnuti austrijansku u svim tačkama, koje su se odnosile na ribanje, prodaju poljskih i go-podarskih proizvoda, a austrijanski državnici nisu znali ili nisu htjeli znati, da se pod ovim kriju njihove aspiracije, kojima hoće da očuvaju premoć talijanske zastave na istočnim obalama Adrije.

Prošetamo li se od Grada, pak do Spica, ne čemo naći većeg mjesta, a da u njemu nema po koji talijanski podanik, da tjera ovaj il onaj obrt. Nema luke na Jadranu, a da u njojzi ne leprša po koja talijanska zastava na ovoj ili onoj vrsti trgovačkog broda.

Pogledajmo na protivnu stranu Jadrana. Imala li tu austrijanskih podanika, koji žive na teret talijanskih, kao što talijanci žive na teret Hrvatskih? Talijanska vlada dobro je znala, kao što zna i sada, koju moć ima trgovačka mornarica u širenju nacionalnih ideja, pak ju je pomnijivo njegovala. Naprotiv Austrija je uništila svu trgovačku mornaricu na jedra, puštajući da ju na Jadranu zamieni talijanska.

U većim našim gradovima talijanske porodice bave se prodajom voća i povrća, te su osnovele čitave kolonije i nalaze se kò u svojoj kući.

Nije istina, što se veli, da kad ne bi bilo puljiza, ne bismo imali ni povrća ni voća. Ovako mogu da govore neznalice. Prije svega kod nas bi moglo sve ono voće i povrće, što ga mi dobijemo iz Italije, posve dobro uspijevati, a opet i svi talijani, što su po našim gradovima nastanjeni, nisu drugo, već prosti zakupnici, koji žive na teret domaćeg življa.

Ludo se vara tko misli, da Italija u trgovačkom ugovoru hoće da svakako prodre tačkom o izvozu voća i povrća, a da tim podpomogne svoje podanike, e da ne umru od gladi. Ne. Ona hoće za to, što zna, da su ovi mali trgovci nosioci velike talijanske ideje, zagovaratelji, glavni agitatori leginih talijanskih škola itd.

A što da rečemo o Čozotima? Zar i njih talijanska vlada ne štiti više radi talijanske premoći na Jadranu, nego li radi čozotskih interesa?

Pred nama su članci: „La caccia ai Chioggiotti a Spalato“, „Che fa il Governo?“, „Il Comizio di Chioggia ed il maneggio della polizia“, „I pescatori Chioggiotti a Trieste“, „Per i fatti di Spalato“, „Imponente dimostrazione“, „L'amica Austria“ itd. Svi ovi članci govore jasno, za što Italija hoće da Čozotima bude dozvoljeno ribanje na Jadranu daleko jednu morsku milju od naše obale.

Najmanja stvar, što se dogodi među našim i čozotskim ribarima, u Italiji je predmetom velikih demonstracija, ovačija protesta u talij. parlamentu. — Tako je pred nama jedan manifest dneva 5. ožujka 1895., u kojem čitamo, da je jedan odbor pozivao građane na sastanak u Mletke, u svrhu da energično protestiraju protiv postupka *barbara* Hrvata i traže svim silama od svoje vlade, neka učini sve moguće, a da ne smalaksata talijanska ideja na protivnoj strani Jadrana.

Dalje čemo u drugom članku.

Hrvatski grad Šibenik ne pita zaštite ni pomoći od Mletčana

Domaći povjestničar P. A. Fenzi ostavio je u svojim rukopisima sljedeću bilješku: „Kad je dalmatinski (?) kralj Radoslav bio potjeran od sina Sebeslava, hrvatski grad Šibenik bio je izmučen domaćim stranačkim borbama. Još više su ga uznemirivali moretjanski gusari, koji su pljačkali ove krajeve. Da ih se odbije, trebalo je brodovlja, unutrašnje slege, novea i odlučnosti. Pošto je Šibenik oskudievao tim sredstvima, pronašao je shodnim, da se obrati mletačkoj vladi za pomoć, kao što su bili učinili ostali dalmatinski gradovi; i to bijaše poglaviti uzrok, s kojega su Šibenčani bili usloveni uteći se god. 998. zaštiti Mletačke Skupnovlade.“

Dr. P. A. Galvani piše: „Dužd Petar Orseolo II. pobiedivši vojsku Dr-

žislavova, koji pogine u bitki, i potukavši Neretljane, koji su plaćali po Jadranskomu moru, god. 998. primi dalmatinske gradove pod zaštitu Skupnovlade.“

„Između gradskih odaslanih zastupnika, koji su se za svoje građane svećano njemu zavjerili, *spominju se i oni iz Šibenika*.“

I akoprem se Galvani pozivlje na svjedočanstva Dandola, Sabellica, Sanuda, Laugiera, Tentoria i drugih mladih mletačkih povjestničara, da tobože potkriepi to svoje kazivanje, ipak možemo dokazati, da u tomu nema ni zere istine, te da Hrvati Šibenika i njegova područja ni u pitali zaštite, niti pomoći od Mletčana za doba duždevanja Petra II. Orseola.

Ovo je pitanje, kako čemo odmah vidjeti, od velike važnosti za našu užu povjest grada Šibenika, pak je nužno, da ga kritično pretrasemo.

Pomorsku ekspediciju Petra II. Orseola (998.) u Dalmaciju potanko je

opisao *svremenik*, dužd u dvorski kapelan i ujedno kancelar *Ivan Djakon*.

Mi smo već od prije kazali, da je sada spomenuti *Ivan*, kao kroničar, *prvotno vjero* glade odnošaja između Hrvata i Mletčana na koncu X. i na početku XI. vieka.

On doduše nije sudjelovao u onoj ekspediciji, jer je u isto vrijeme bio drugdje diplomatski zabavljen, ali njegov opis potvrđuje *podvornu* informaciju, koju je on mogao dobiti od onih, koji su aktivno sudjelovali u onoj ekspediciji.

Spomenuti *Ivan* piše: „da su se već prije dužlove ekspedicije, i upravo kao povod njezin, sastali u Zadru „*Dalmacianorum populi omnes poene simul convenientes*“, pak da su iz toga „*conventus*“ zamoлили dužda, da k njima dođe ili vojsku pošalje.“

Kasniji mletački povjestničari, koji su pisali „*per publico decreto della Serenissima*“, između kojih Sabellico i Sa-

nudo, malo su pazili na onaj izraz *poene*, te su zaključili, da su svi — *omnes* — Dalmatinci zaposlili pomoć mletačkoga dužda.

U tomu su ih većinom bezkritično sledili naši domaći povjestničari, te došli do gori navedenoga zaključka Fenzi-a i Galvani-a. da je i Šibenik poslao bio svoje zastupnike u Zadar i da su i Šibenčani pitali mletačku zaštitu proti Hrvatima i proti hrvatskom kralju Držislavu, koji je tada vladao, a to s razloga tobože kao da im je bilo dodijalo hrvatsko nasilje i zulufarenje.

Kad bi to tako bilo, valjalo bi zaključiti: da je i u Šibeniku, kao što u drugim primorskim gradovima Dalmacije, obstojao latinsko-romanski živalj, koji je čeznuo za mletačkim gospodstvom; da su ti latini imali prevlast u gradu i u okolnomu primorju i otočju i da su to bili starosjedioci i baš potomci rimskih naseljenika uništenoga *Sicuma*. (Sledi).

Mir ili rat.

Rusko-japanski rat imao je više takovih momenata, koji su misao, pozornost cielog svijeta na se privlačili. U nizu tih momenata ne zaostaje za nijednim, pače ih možda nadkriljuje svojom važnošću sadanji momenat, kad su oči cielog svijeta uprte u Portsmouth, u mjesto, gdje se ima da odluči ili o miru, ili o nastavku velikog rata. Pregovori punomoćnika moraju da su već nekako pri kraju. Dan, dva i čio će svijet znati za uspjeh tih pregovora. Ne treba ni kazati, koliko je zainteresovan za taj uspjeh cijeli svijet, a kud i kamo više obje zanimane strane — Rusija i Japan.

Sve vesti, koja su redovito stizale sa druge polutke, bile su kć i sve ostale tekom ovog rata; sada pune optimizma, sada opet takove, te si morao posumnjati o aretnom rješenuj pakiranja. I uvijek je tako. Svjetska štampa hoće, da se ovakim svjetskim događajima razmeće, pa u toj manji razmećanja tura u javnost više puta sve, samo ne istinu, jer joj nije toliko do istine, koliko do ambicije, do prvenstva, do nadmetanja.

Medjutim u Portsmouthu se radi, a hoće li taj rad donieti žudjeni plod, o tome nitko ne može još izreći suda. Syak zna, da će sve to zavisjeti o popustljivosti koliko s jedne, toliko s druge strane, al opet svak zna, da se tu razpravlja i odlučuje o najvrhovnijim, najakutelnijim interesima dvaju cielih naroda, te da možda jedna jedina nerazrješiva tačka može od jednog maha srušiti sav ovaj težki, mučni elaborat svih prošlih dana.

Nego, nadati se je, da će to ipak plemenitome Rooseveltu poći za rukom da preprieči i do svojim živim nastojanjem privede sretno kraju velebno djelo mira, za koje se je toliko uzhitno zauzeo. Uspjio li u tome, onda će u povjesti cielog rusko-japanskog rata njegovo ime ostati jednako slavno, kao imena Makarova, Kellera, Kondratenka i drugih junaka. Ovi se proslaviše požrtvovnošću, priegorom života za cara, Roosevelt će se proslaviti požrtvovnošću za mir, za humanitarnost.

Više nego li izgled mira, zanima možda svakoga pitanje, što će biti, razbiju li se pregovori punomoćnika? Nema sumnje, da će se rat u tom slučaju i dalje voditi, a vodit će se sigurno žešće nego li ikad do sada. To se razumije po raspoloženju ruskih ratnih krugova, to se razumije po nekadašnjem carskome ukasu, koji naredjuje mobilizaciju ciele ruske vojske, to se razumije i po odporukama starca Linjevic iz Mandžurije, o čijoj se vojsci znade, da se sada nalazi u jako povoljnim prilikama i da žudi nastavak rata, to se razumije i po tome, što Rusija može još dugo da nastavi s ovim ratom. Ovo posljednje ne može se nikako reći za Japan. On je financijalno izcerpljen, on je za to jedino i pristao na pregovaranja o miru, pa, ako se razbiju, Japan je — može se čisto reći — propao.

U prilog Rusiji dolazi i činjenica, da joj je podan napokon i ustav, da će kroz kratko vrijeme, nakon toliko vjekova, bit u njoj obavljani prvi izbori za „Gosudarstvenaju Dumu“, da će pri tome

odskočiti narodni ponos i zanos, što će sve koristno djelovati na eventualni razvitak ratnih događaja.

Nedaleka budućnost rješit će nam sve ove stvari, a naša je nada, da će Rusija iz cielog ovog kolopleta sretno izići, da se onda još bolje učvrsti i podigne u zadovoljstvu njezinog naroda, kojemu eto puca željena zora, navjestnica boljih dana!

Dis.

„M. Jedinstvo“.

Mi smo o tom jednom listu dosta napisali, a sve, što smo rekli, istinito je i neobitno. A nismo pisali proti njemu samo za to, jer je u pogledu Šibenika izmisljao i zavaravao javno mnjenje, nego jer u obće ne zna nego škoditi svakoj hrvatskoj stvari, te napadati svako pošteno čeljade. Mi smo držali i držimo, da ćemo mnogo koristiti političkom moralu i javnim odnosajima, ako uništimo svaki upliv, koji taj list u pokrajini ima i stoga proti njemu ustajemo. U tom pogledu dosta smo doprineli, a i još ćemo. Počelo se bistriti. „M. Jedinstvo“ kao da predviđa svoj svršetak. A mora da bude uništeno, to smo mu naviestili.

Samo u nesredjenim političkim i narodostnim odnosajima kakovi su u njemkim predjelima Dalmacije, moglo se dogoditi, da na čelo lista, glasila jake hrvatske stranke, dođe Antonije Stražičić. Čovjek bez narodnosti, bez osvjeđočenja, bez osobnog poštenja ne smije da uredjiva nikakav list, koji zalazi u naš narod, a najmanje list, koji hoće tobož da govori u ime koje hrvatske stranke. Antonije Stražičić kao Srbin vucario se po Bosni, Hrcegovini, Srbiji, Banatu, Slavoniji. On se tamo, bez svojih sredstava, hranio na teret od drugoga uštedjenih srbskih dinara. On je tamo bio poznat kao što je mnogi skitalica, te je odsvud i od svih boljih Srba bio protjeran.

Protjeran o Srba doklatario se opet u Dalmaciju, gdje je sve učinio što je mogao, da se Srbima harno oduži. On se postavio u pozu velikih ljudi i velikih svetaca, pa pisao *izpovjedi* punih pogrda proti Srbima i Srbstvu, a ulagivao se do gnjušenja nami Hrvatima. On „sveslaven“, „slobodar“, „naprednjak“ utekao se čak siromašnom žepu našeg Don I. Prodana, bratra Miškova itd. te preko „katoličke tiskarne“ sipao izdajničke striele proti svojim hraniteljima do jučer istomišljenicima i prijateljima Srbima.

Ovo djelo najgnusnije izdaje preporučilo Antonija u ono doba plemenske mržnje. Hrvati ga kupili kao što se kupuje koji stroj. A u istinu Antonije Stražičić sama sebe smatra strojem za prodaju. Kao što se prodao narodnjacima, tako se prodavao kašnje i dubrovačkim pravašima. Za *sedmih 10 forinti mjesečno više* on je bio pripravan zaniekati Srbe, slavenstvo itd. *Takav je ugovor potpisao*. On „sveslaven“, „slobodar“, „srbski patriot“ za 10 forinti bio je pripravan sve to izdati, sve to grediti i pogrediti svojom pisanijom.

Bezobraznijega čeljadeta od Antonija Stražičića težko, da je na

svietu. On priznaje, da se prodavao, ali prodavao se, veli, jer je trebao novaca. A to je uprav ono, što smo mi davno rekli, t. j., da je Antonije Stražičić plaćenik bez narodnosti, bez uvjerenja, bez poštenja.

Ovaj Antonije Stražičić prima pisma predsjednika stranke Dr. P. Čingrije, da ne piše **onako jako** o Šibeniku. Polako, Gospodo! Da je šibenskim Hrvatima bilo stalo do pisanje „M. Jedinstva“, oni su imali načina, da ga ušutkaju. Oni, koji po pisanju „M. Jedinstva“ mogu potrošiti za izbore čak do ogromne svote od 70.000 K, mogli su dobaciti koju stotinjarku i Antoniju. A tim bi bilo svršilo sve.

Nas u poslu „M. Jedinstva“ ne zanima puno ovo predsjednikovo dopisivanje, zanima nas puno više da su u upravnom odboru „M. Jedinstva“ četiri narodna zastupnika Borčić, Grgić, Mangjer i Milić. — Zanima nas još, da je uz „M. Jedinstvo“ 9 narodnih zastupnika. — Zanima nas napokon, da „M. Jedinstvo“ govori u ime njihovo.

Ovakoo barem „M. Jedinstvo“ piše. Ono nosi rieči Dr. Pere Čingrije i L. Borčića. Ono iznaša imena zastupnika, koji uzanj pristaju. Ono izvješćuje o Dubrovačkoj skupštini, izgleda, po izvjestaju g. Borčića.

Nami ne preostaje nego zaključiti. Ili „M. Jedinstvo“ laže, a onda nek oprovrgnu, ili ta gospoda pristaju uz Antonija, a onda bi bila stvar političke lealnosti, da povuku sve posljedice.

DOMAĆE VIESTI.

„Šibenska Glazba“ udarat će sutra na večer u 7 sati pred kavanom Dra'ar u počast sveukupnom c. i k. vojništvu, koje, nakon dovršenih vježba, polazi iz Šibenika koncem ovog mjeseca.

Veleučeni O. J. Milošević, poznat širom naše domovine rad svojih riedkih sposobnosti, danas preuzimlje upravu staršinstva ovog Samostana Sv. Frane. Od srдца se radujemo njegovom dolasku, koji rad njegove dobrote i vriednosti, toli rad njegove žarke ljubavi na pram svemu, što je hrvatsko.

Dobro nam došao, dični sine mile nam Cetine!

Uzorne staje. Nanjestništvo raspisalo je dvie nagrade, svaku od 500 K, za one, koji žele graditi uzorne staje za blago i 5 nagrada, svaku od 100 K, za one, koji žele graditi uzorne kočake za svinje. — Gradnje se moraju obaviti do konca studenoga.

Uzorna polja. Namjestništvo pozivlje one, te žele podignuti uzorna dokazna polja na temelju osnovne za promicanje poljodjelstva, da se prijave putem Poglavarstva sve do 15. rujna t. g.

Prodaja voćnih stabala. Iz razsadnika na Vrani namjestništvo prodaje svakvrstih voćnih stabala za sadnju u predjelima filokserom zaraženim. Svaka višnja prodaje se po 20 para komad, a ostale voćke po 30 para, ne uračunajue omot i poštarinu.

Prijave prima ured u Biogradu. — Onim redom, kako stignu, bit će naručbe izvršene.

Sunčana pomrčina bit će u sriedu 30. tek. Početak je pomrčine na 11 sati i 35 m. iz jutra; podpuna pomrčina traje od 12 sati i 38 m. poslie podne do 3 s. i 32 m. Podpuna pomrčina će se vidjeti u sjevernoj polovini Atlantskog oceana, u sjevernoj Africi i u Španjolskoj, a kod nas bit će nepodpuna, jer ćemo vidjeti oko jedne trećine sunca, a dvije trećine će nam biti pokrivene od mjeseca, koji će se naći među zemljom i suncem na svome putovanju. Kod nas će početi pomrčina oko 1 1/2 s. pos. pod. i trajat će do 3 1/2 s.

Iz Lećevice. Kako je sjajna pobjeda nametnika Cambijevih pristaša na Muću, tako će sjajni pokop biti Polića stranke na Lećevići, koju Gotovac podupire, jer isti ne može biti biran po § 10, 4 obć. Izbor. Pr. „M. Jedinstvo“ na ovo će roćkati, kako i radi izbora mućkih, šibenskih i drugih. Pravica i poštenje mora pobiediti i sjati, a pripirine „Jedinstva“ mogu služiti još koje vrijeme Morpurgu i Stražnjiću za zakrpe. — Odjeknut će glas svom Dalmacijom, i smeće će se baciti na buniste, da tu gnje. A kako se slava vije nad Šibenikom, Mućom, Omišem, Visom itd., tako će i nad Lećevicom razviti se zastava slobode i čistog hrvatstva. Živio svjestan hrvatski narod Lećevice!

Zgoditici Alkarske lutrije. Pri vuenju Alkarske lutrije u Sinju dneva 18 kolovoza t. g. izvadjeni su sljedeći:

I. Zgoditak serija 55 br. 73	II. „ „ 76 „ 7
III. „ „ 87 „ 69	IV. „ „ 22 „ 74
V. „ „ 31 „ 68	VI. „ „ 90 „ 82
VII. „ „ 67 „ 8	VIII. „ „ 20 „ 23

Povjerenstvo lutrije sačinjavala su Gg: Mjestni župnik Bosančić, kapetan domobranstva Matičević, Sudbeni pristav Zlosilo, Poglavarstveni konceptist Lemešić, Alkarski sudac Ivan Celmčić i mješćanin F. J. Muzozoco kao zapisničar.

Novi List. U Spljetu je počelo izlaziti pod uredništvom Dr. J. Smodlake, glasilo „demokratske“ stranke u Dalmaciji. — Listu je ime „Sloboda“, a izlazi sriedom. Primili smo dva prva broja. U kritiku programa lista i stranke, koja se tek ustraja, ne ćemo se za sada upustiti. Mislimo ipak, da već sada možemo reći, kako nova stranka, po našem mnienju, nije ništa nova ni nužna za Dalmaciju. — List je inače dobro uredjen, a glede šibenskih odnosajia nastoji bit objektivian.

Književna objava. Naumio sam što prije izdati u svojoj naknadi knjigu najnovijih pripoviesti, koja će obizitati do 200 stranica. Ciena 2 krune. Molim cijenjene čitatelje, koji su u interesu hrvatske knjige voljni sabirati predplatnike, da mi arke što skorije pripošalju na dolnju adresu. Za svakih sabranih 10 predplatnika dajeni jedan primjerak knjige badava. Molim sve hrvatske i srbske listove, da ovu objavu preštampanju. — Zagreb, 17. kolovoza 1905. Josip Kosor, Jurjišćeva ulica broj 8. — Predplate se već sada primaju.

Za družbu sv. Ćirila i Metoda primio je naše uredništvo od Gosp. Krste Stošića Paškina K 4, da počasti blagu uspomenu Petra pl. Zanchi-a. — Prije izkazanih K 101:17. Skupa K 105:17. — Napried za našu Istru!

Naše Brojovjauke.

BUDIMPEŠTA, 27. Ugarski socijaliste odlučioše prirediti demonstracije prigodom otvorenja parlamenta.

PORTSMOUTH, 26. Uspjeh o pregovorima mira još je uvijek nezvijestan. Japanci ne će da popuste.

RIM, 26. Vatikan je odlučio ustanoviti u Japanu svoju nuncijaturu.

MOSKVA, 26. Zane rezervista priredioše ovdje veliku demonstraciju proti gradskoj upravi.

SKRADIN, 26. Danas ovdje dovršeni izbori u sva tri tiela. Jednoglasno birani hrvatski predloženci. Srbi se ne prikazaše.

Podpisana javlja štovanom občinstvu, da ona i dalje tjera svoje prvobitno poduzeće sprovođa onom tačnosti, finoćom i cienom, da se ne boji utakmice. o o o

Sa štovanjem

Andjelija ud. Sığoreo.

Za školsku godinu 1905./1906. ugledna i dobra kuća u Spljetu prima djake na cielu obrskrbu sa izvrsnom hranom. Učenje glaso-vira na zahtjev. — Za obaviesti obratit se Ured „Hrvatske Rieči“.